

Kommunens uppdrag om tillståndsgivning och tillsyn enligt Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, ändring av socialnämndens reglemente samt justering av och tillägg till tillståndsenhetens avgifter

Sammanfattning

Den 1 juli 2019 träder lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter i kraft. Genom den nya lagen införs krav på försäljningstillstånd för att få sälja tobak och att få idka partihandel med tobak. Kommunen är tillstånds- och tillsynsmyndighet och en organisation för att hantera det nya uppdraget behöver byggas upp. Kommunen har behov av att finansiera arbetet genom avgiftsuttag enligt självkostnadsprincipen.

Socialnämnden föreslår att fullmäktige beslutar att uppdra åt socialnämnden att ansvara för kommunens uppgifter enligt lagen, att fastställa socialnämndens förslag till nya tillstånds- och tillsynsavgifter samt att vidta ändringar i socialnämndens reglemente i enlighet med socialnämndens förslag.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 2 april 2019.
Socialnämndens beslut den 20 februari 2019, § 41, jämte bilaga.
Förslag till ändring i Reglemente för socialnämnden.

Barnets bästa

Beslutet påverkar barn och ungas rättigheter genom att kommunen ges förutsättningar att fullgöra sitt ansvar enligt den nya lagen och därmed gör sin del av arbetet med att säkra att barn och unga skyddas från att få tillgång till tobak och liknande produkter.

Ärendet

Socialförvaltningen anför sammanfattningsvis följande:

2019-04-02

Diarienummer

KS 2019/0184

Lagstiftning och organisation

Riksdagen fattade i december 2018 beslut om en ny lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Syftet med lagstiftningen är att begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förbundna med bruk av tobak och liknande produkter samt med exponering för rök från tobak och utsläpp från liknande produkter. Lagen innehåller bestämmelser om tobak, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, örtprodukter för rökning och om användningen av njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak. Den nya lagen fångar därmed en vidare krets av produkter som kan rökas och reglerar såväl produktkrav och försäljningsregler som rökfria miljöer.

Den nu gällande gamla tobakslagen (1993:581) upphör att gälla när den nya lagen träder ikraft den 1 juli 2019.

Övergångsbestämmelserna i lagen innebär att det kommer finnas ett antal detaljhandlare som under tiden deras ansökan om försäljningstillstånd utreds, och i vissa fall även under tiden ett eventuellt avslag prövas i domstol, kommer att kunna sälja tobak enligt reglerna i gamla tobakslagen. Detta innebär att styrdokument som reglemente, delegationsordning och dokumenthanteringsplaner behöver ha kvar skrivningar om gamla tobakslagen fram till dess att ingen handlare längre säljer tobak enligt övergångsbestämmelserna. Detsamma gäller avgifter för tillsyn över dessa handlare. Att i nuläget ange en tidpunkt för när myndighetsutövningen enligt gamla tobakslagen kommer att kunna upphöra är inte möjligt.

I Lunds kommun ansvarar socialnämnden sedan tidigare för kommunens uppgifter avseende handel med tobak, folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel medan ansvaret för rökfria miljöer ankommer på miljönämnden. Någon anledning att utifrån den nya lagstiftningen ändra på ansvarsfördelningen kan inte ses.

Förslag till tillsynsavgifter avseende detaljhandel med folköl, e-cigaretter och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel att gälla från och med den 1 juli 2019

Föreslagna förändringar innebär att tobaksförsäljning bryts ut och får ett eget system för tillsynsavgifter från och med att tillståndsplikt införs den 1 juli 2019. Samma ordning gäller för serveringstillstånden. Föreslagna förändringar i övrigt gäller försäljning av receptfria läkemedel. Det har visat sig att kostnaden för kontrollen inte skiljer sig från kostnaden för tillsynen av övriga typer av varukategorier. Det finns därför ingen anledning att ha olika avgiftsnivåer. Detsamma gäller kombinationen försäljning av folköl och receptfria läkemedel. Justering enligt tabellen nedan föreslås därför.

2019-04-02

Diarienummer

KS 2019/0184

Typ av försäljning	Nuvarande	Förslag
Försäljning av folköl	2 000 kr	Oförändrad
Försäljning av receptfria läkemedel	1 500 kr	2 000 kr
Försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	2 000 kr	Oförändrad
Försäljning av folköl och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	3 000 kr	Oförändrad
Försäljning av folköl och receptfria läkemedel	2 800 kr	3 000 kr
Försäljning av receptfria läkemedel och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	3 000 kr	Oförändrad
Försäljning av receptfria läkemedel, folköl och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	3 700 kr	Oförändrad

Förslag till nya ansöknings- och tillsynsavgifter gällande försäljningstillstånd för detaljhandel och partihandel med tobaksvaror att gälla från och med den 1 juli 2019

Ansökningsavgifter

Föreslagna avgifter är beräknade efter uppskattad faktisk tidsåtgång. Total tidsåtgång för en genomsnittlig ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd beräknas till 8 timmar och inkluderar åtgärder enligt tabell nedan. Kostnaden per timme är beräknad med ledning av miljönämndens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, för närvarande 1100 kronor/timme. Förslagen till övriga avgifter har beräknats på samma sätt utifrån de åtgärder dessa ärenden kräver av myndigheten.

Process för ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd	Tidsåtgång i timmar
Registrering, lägga upp objekt i verksamhetssystem	0,5
Genomgång och granskning av ansökan	1
Begäran om kompletteringar	1

2019-04-02

Diarienummer

KS 2019/0184

Utredning av personer med betydande inflytande/lämplighetsprövning	1
Remissförfarande, kommunicering	1
Utredningsbesök	1
Sammanställning av utredning	2
Efterarbete inklusive beslutsexpediering	0,5
Totalt	8

Med hänvisning till det ovanstående föreslås följande avgifter för tillståndsärenden enligt den nya lagen om tobak och liknande produkter.

Ärende	Förslag
Ansökan om stadigvarande försäljningstillstånd	8 800 kr
Ansökan om tillfälligt försäljningstillstånd inklusive tillsyn	6 000 kr
Anmälan om ändrade ägarförhållanden upp till 49%	4 000 kr
Anmälan om ändrade ägarförhållanden med 50% eller mer	7 000 kr
Ansökan eller anmälan om enklare förändringar	1 000 kr

Den tillsyn som ska bedrivas av kommunen omfattar förebyggande tillsyn, inre tillsyn och yttre tillsyn. Förebyggande tillsyn innefattar bland annat informationsinsatser, samverkan med branschen och kontrollköp. Inre tillsyn innebär kontroll av att lämplighetskravet är uppfyllt genom granskning av årsredovisningar och kreditupplysningar samt genom kontroller hos Polismyndigheten och Skatteverket. Yttre tillsyn är besök i verksamheterna med fokus på främst ålderskontroll, produktkontroll, egenkontroll och marknadsföring. Tillsynsuppdraget är utökat i betydande omfattning i och med den nya lagstiftningen och avgiftsuttaget behöver ökas jämfört med tidigare för att finansiera tillsynen.

Årlig tillsynsavgift för stadigvarande försäljningstillstånd	Förslag
Fast avgift	6 000 kr

Reglementet

Reglementet uppdateras med socialnämndens ansvar enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter att gälla från och med den 1 juli 2019. Regleringen om socialnämndens ansvar enligt gamla

2019-04-02

Diarienummer

KS 2019/0184

tobakslagen (1993:581) behöver kvarstå så länge det finns handlare som säljer tobak enligt övergångsbestämmelserna baserat på den äldre lagstiftningen.

Vidare ansvarar socialnämnden för besvarande av remisser till Lotteriinspektionen gällande kasinospel och värdeautomater (spel om pengar) samt förströelsespel (flipperspel och liknande). Värdespelsautomaterna regleras från och med den 1 januari 2019 av spellagen (2018:1138) istället för som tidigare av Lotterilagen (1994:1000). En redaktionell ändring av reglementet i denna del föreslås därför. Gällande förströelsespelen krävs ingen ändring då dessa liksom tidigare regleras av den alltjämt gällande lagen (1982:636) om visst automatspel.

Socialnämnden har hemställt att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt socialnämnden att ansvara för kommunens uppgifter gällande handel med tobaksvaror och örtprodukter för rökning samt handel med elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, att fastställa ansökningsavgifter för försäljningstillstånd och tillsynsavgifter för sådant tillstånd i enlighet med socialnämndens förslag att gälla från och med den 1 juli 2019, att fastställa tillsynsavgifter för försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel i enlighet med socialnämndens förslag att gälla från och med den 1 juli 2019, samt att vidta de ändringar i socialnämndens reglemente som framgår av bilaga.

Kommunkontorets kommentar

Kommunkontoret har ingen erinran mot socialnämndens förslag. De ansöknings- respektive tillsynsavgifter som föreslås fastställas framgår av socialförvaltningens tjänsteskrivelse. Vad gäller ändringar som föreslås i socialnämndens reglemente har dessa kursiverats.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- att uppdra åt socialnämnden att ansvara för kommunens uppgifter gällande handel med tobaksvaror och örtprodukter för rökning samt handel med elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter,
- att fastställa ansökningsavgifter för försäljningstillstånd och tillsynsavgifter för sådant tillstånd i enlighet med socialnämndens förslag att gälla från och med den 1 juli 2019,

2019-04-02

Diarienummer

KS 2019/0184

- att fastställa tillsynsavgifter för försäljning av folköl, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel i enlighet med socialnämndens förslag att gälla från och med den 1 juli 2019, samt
- att fastställa de ändringar i socialnämndens reglemente som framgår av föreliggande förslag

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Carin Hillåker
Biträdande kommundirektör

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen